

Kluby sportowe - stowarzyszenia nieprowadzące działalności gospodarczej

Klub sportowy, który chce posiadać osobowość prawną i status stowarzyszenia, a w swoim statucie **nie przewidział prowadzenia działalności gospodarczej**, podlega uproszczonej procedurze rejestracji. Oznacza to, że rejestruje się tylko u starosty właściwego ze względu na siedzibę klubu.

Stowarzyszenie sportowe lub uczniowski klub sportowy (UKS) zgłoszone do ewidencji starosty (nieprowadzące działalności gospodarczej):

- rejestracja w ewidencji starosty – bezpłatna dla UKS, a dla stowarzyszenia klubu sportowego płatna 10 zł,
- starosta wydaje decyzję nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

Założyciele i członkowie

- min. 7 założycieli (osoby fizyczne),
- obywatele polscy i zamieszkali w Polsce obcokrajowcy zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- osoby mające pełną zdolność do czynności prawnych,
- osoba prawna jedynie jako członek wspierający, nie ma prawa głosu na posiedzeniach władz stowarzyszenia.

Cele i formy działań

Stowarzyszenie sportowe lub uczniowski klub sportowy (UKS) zgłoszone do ewidencji starosty (nieprowadzące działalności gospodarczej) realizuje cele wyłącznie w zakresie kultury fizycznej (sportu, wychowania fizycznego, rehabilitacji ruchowej), cel sportowy niezarobkowy np.:

rozwijanie różnych form kultury fizycznej; kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości w środowisku dzieci, młodzieży i dorosłych, jak również tworzenie dogodnych warunków w tym zakresie; integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich i nauczycielskich na terenie swego działania; prowadzenie działalności w sferze kultury fizycznej, w dziedzinie rekreacji i rehabilitacji ruchowej,

oraz ma

- możliwość prowadzenia nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego,
- działania mogą być adresowane do: członków organizacji, osób spoza organizacji, członków organizacji i osób spoza organizacji.

Władze stowarzyszenia to:

- walne zebranie członków,
- komisja rewizyjna,
- zarząd.

Kto może utworzyć uczniowski klub sportowy (UKS) lub stowarzyszenie sportowe nieprowadzące działalności gospodarczej?

Zgodnie z ustawą Prawo o stowarzyszeniach obywatele polscy, którzy korzystają z pełni praw publicznych oraz posiadają pełną zdolność do czynności prawnych (ukończyli 18 lat i nie są ubezwłasnowolnieni), mogą zakładać stowarzyszenia, a więc także stowarzyszenia sportowe lub uczniowskie kluby sportowe. Takie same prawo mają cudzoziemcy zamieszkali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – mogą zrzeszać się w stowarzyszeniach, zgodnie z przepisami obowiązującymi obywateli polskich.

Małoletni poniżej 16 lat może należeć do stowarzyszenia, jeśli wyrażą na to zgodę jego rodzice lub opiekunowie, nie ma jednak biernego ani czynnego prawa wyborczego. Natomiast małoletni w wieku 16–18 lat sam decyduje o przynależności do stowarzyszenia oraz korzysta z pełni praw wyborczych, ale w składzie zarządu danej organizacji większość muszą stanowić osoby pełnoletnie.

Cudzoziemiec mieszkający poza terytorium Polski może wstąpić do stowarzyszenia, którego statut przewiduje taką możliwość.

Osobie prawnej wolno być tylko członkiem wspierającym stowarzyszenia, ustawa jednak nie definiuje członkostwa wspierającego. Powinien to regulować statut (oczywiście, w sposób zgodny z prawem).

W przypadku uczniowskiego klubu sportowego (UKS) ważne są także przepisy ustawy o sporcie, która stwierdza, że członkami takiego klubu mogą być w szczególności uczniowie, rodzice i nauczyciele.

Jak tworzy się uczniowski klub sportowy (UKS) oraz stowarzyszenie sportowe nieprowadzące działalności gospodarczej?

Zebranie założycielskie

Pierwsza czynność konieczna dla założenia UKS lub stowarzyszenia sportowego to zwołanie zebrania założycielskiego. Musi wziąć w nim udział co najmniej 7 osób posiadających pełną zdolność do czynności prawnych i niepozbawionych praw publicznych.

Oto przykładowy przebieg zebrania założycielskiego:

1. Powitanie i przedstawienie celu zebrania przez osobę z tzw. grupy roboczej
2. Ustalenie sposobu głosowania (tzn. czy uchwały są podejmowane w głosowaniu jawnym czy tajnym, zwykłą większością czy bezwzględną większością głosów, pamiętajmy, że uchwały o powołaniu stowarzyszenia i przyjęciu statutu powinny być przyjęte jednogłośnie)
3. Wybór przewodniczącego (prowadzi spotkanie) i protokolanta (rejestruje przebieg spotkania - sporządza protokół z zebrania) – kandydaci mogą zgłosić się sami lub zostać zgłoszeni przez inne osoby
4. Podpisanie listy członków założycieli (listę dobrze jest przygotować wcześniej, w praktyce można dać ją do podpisania już w momencie, gdy osoby przychodzą na spotkanie, a w tym punkcie przewodniczący powinien tylko sprawdzić czy na pewno wszyscy członkowie podpisali się na wszystkich egzemplarzach listy)

5. Podjęcie uchwały o powołaniu stowarzyszenia (uchwała nr 1)
6. Dyskusja nad statutem, ewentualne zgłoszenie i zatwierdzenie poprawek oraz uwag
7. Podjęcie uchwały o przyjęciu statutu (uchwała nr 2)
8. Zgłoszenie kandydatów i wybór zarządu stowarzyszenia – podjęcie uchwały o wyborze zarządu (uchwała nr 3)
9. Zgłoszenie kandydatów i wybór komisji rewizyjnej stowarzyszenia – podjęcie uchwały o wyborze komisji rewizyjnej (uchwała nr 4)
10. Zgłoszenie kandydatów i wybór komitetu założycielskiego stowarzyszenia - podjęcie uchwały o wyborze komitetu założycielskiego (uchwała nr 5)
11. Zamknięcie zebrania

Z zebrania założycielskiego należy przygotować protokół oddający przebieg spotkania.

Co powinien zawierać statut UKS lub stowarzyszenia sportowego nieprowadzącego działalności gospodarczej

Uchwalenie statutu to najważniejsza czynność w trakcie powoływania stowarzyszenia, które w statucie określa swój ustrój, organizację, sposób i cele działania. Przyjmuje się, iż statut ma charakter prawny umowy zawartej przez osoby zawiązujące stowarzyszenie, do której przystępują dalsi członkowie.

Artykuł 10 ustawy Prawo o stowarzyszeniach określa, jakie niezbędne elementy winien zawierać statut takiego stowarzyszenia lub uczniowskiego klubu sportowego. Są to:

- nazwa organizacji,
- siedziba i teren działania,
- cele i sposoby ich realizacji,
- informacje o członkach organizacji (m.in. sposób nabycia, przyczyny utraty członkostwa, prawa i obowiązki członka),
- informacje o władzach (m.in. rodzaje, sposób ich wyboru, kompetencje, tryb pracy),
- informacja o wynagradzaniu członków zarządu za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją (jeśli podmiot przewiduje taką możliwość),
- sposób podejmowania decyzji, czyli warunki ważności uchwał,
- źródła majątku, czyli informacje o tym, skąd organizacja będzie miała pieniądze na działalność (sposób uzyskiwania środków i płacenia składek członkowskich),
- sposób reprezentowania organizacji, w szczególności zaciągania zobowiązań majątkowych,
- zasady wprowadzania zmian w statucie,
- sposób rozwiązania się organizacji.

Rejestracja klubu sportowego w ewidencji starosty

Wpisu do ewidencji klubów sportowych starosta dokonuje na podstawie **wniosku** założycieli klubu, do którego załącza się **następujące dokumenty**:

1. Protokół z zebrania założycielskiego wraz z:
 - uchwałą o powołaniu klubu,
 - uchwałą o zatwierdzeniu statutu,
 - uchwałą o wyborze komitetu założycielskiego,

- uchwałą o wyborze zarządu oraz uchwałą o wyborze organu kontroli wewnętrznej (komisji rewizyjnej).
2. Lista założycieli zawierająca:
 - imię i nazwisko,
 - datę i miejsce urodzenia,
 - numer PESEL,
 - miejsce zamieszkania,
 - własnoręczny podpis.
 3. Lista obecności na zebraniu założycielskim z własnoręcznymi podpisami (minimum 7 osób).
 4. Informacja o adresie tymczasowej siedziby klubu.
 5. Statut klubu w trzech egzemplarzach.
 6. Dowód wniesienia należnej opłaty skarbowej.

Wpis (lub odmowa wpisu do ewidencji) następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Oplaty

Wpis do ewidencji klubu sportowego działającego w formie stowarzyszenia, którego statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej, podlega opłacie skarbowej w wysokości 10 zł, natomiast uczniowskie kluby sportowe są zwolnione z tej opłaty

Opłatę wnosi się na konto Urzędu Miasta Brzeziny **45 8781 0006 0040 0031 2000 0010**

Postępowanie po otrzymaniu decyzji o wpisie klubu do ewidencji

Klub sportowy powinien uzyskać REGON – wniosek składamy do Urzędu Statystycznego oraz NIP – wniosek składamy do Urzędu Skarbowego oraz założyć konto bankowe.

Ewidencja klubów sportowych w starostwie

W ewidencji klubów sportowych zawarte są następujące informacje:

1. data wpisu;
2. numer ewidencyjny;
3. imiona i nazwiska oraz daty urodzenia członków komitetu założycielskiego;
4. nazwa, siedziba oraz adres klubu sportowego;
5. imiona, nazwiska i funkcje osób wchodzących w skład zarządu i organu kontroli wewnętrznej;
6. informacje o statucie: data jego uchwalenia, data zmiany statutu;
7. dane osób upoważnionych do zaciągania zobowiązań majątkowych;
8. cel działania;
9. teren działania;
10. data wykreślenia klubu sportowego z ewidencji;
11. inne uwagi.

Zgłaszanie zmian w ewidencji

Informacje te muszą być aktualizowane, co pociąga za sobą obowiązek zgłaszania w starostwie każdej zmiany dotyczącej statutu klubu, składu władz oraz adresu siedziby. Należy je zgłaszać w terminie 14 dni od chwili zaistnienia, czyli podjęcia stosownej uchwały. Po złożeniu przez klub odpowiedniego wniosku starosta niezwłocznie wprowadza nowe dane do ewidencji.

Za dokonanie zmian w ewidencji prowadzonej przez starostę płaci się 10 zł. Uczniowskie kluby sportowe nie powinny tej opłaty ponosić (zgodnie ze stanowiskiem MEN).

Wyciąg z ewidencji

Wyciąg z ewidencji klubów to podstawowy dokument, podobnie jak wypis z KRS-u dla stowarzyszeń rejestrowych, dlatego jeden jego egzemplarz powinien być na stałe w klubie. Taki dokument często jest wymagany jako załącznik do wniosków, np. w konkursie ofert. Wniosek o wydanie wyciągu z ewidencji uczniowskich klubów sportowych lub klubów sportowych działających w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej, składany jest przez zarząd klubu do starosty, w którego ewidencji się znajduje. Wydanie wyciągu z ewidencji jest bezpłatne dla uczniowskich klubów sportowych, natomiast klub sportowy działający w formie stowarzyszenia, którego statut nie przewiduje prowadzenia działalności gospodarczej, musi ponieść opłatę skarbową w wysokości 17 zł. Opłatę wnosi się na konto Urzędu Miasta Brzeziny **45 8781 0006 0040 0031 2000 0010**

Obowiązki sprawozdawcze klubów sportowych

Sprawozdanie finansowe organizacji pozarządowych

Każda organizacja, a więc i klub sportowy, i uczniowski klub sportowy, ma obowiązek (na ogół do 31 marca danego roku) sporządzić sprawozdanie finansowe za rok ubiegły. Ma też obowiązek złożyć do Urzędu Skarbowego deklarację CIT.

Sprawozdanie merytoryczne

Sprawozdanie merytoryczne to informacje o działalności statutowej organizacji. Ma ono na celu pokazać, jakie działania podjęła ona w ciągu roku, służyć też może ich ocenie, ewaluacji. Choć stowarzyszenia (w tym także UKS-y i kluby działające w formie stowarzyszeń) nie mają obowiązku, wyraźnie wynikającego z przepisów to dobrą praktykę stanowi przygotowanie sprawozdania merytorycznego. Może ono służyć wewnętrznej ewaluacji działań.